Region Stockholm

11

Svar på skrivelse från Catarina Wahlgren (V) angående IOP-avtal med Psoriasisföreningen i Stockholms län

HSN 2021-1225

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Vårdval
Viktor Ljöstad

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-09-30

HSN 2021-1225

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Svar på skrivelse från Catarina Wahlgren (V) angående IOP-avtal med Psoriasisföreningen i Stockholms län

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår Catarina Wahlgren (V) att hälso- och sjukvårdsförvaltningen ska teckna IOP-avtal med Psoriasisföreningen i Stockholms län för att enligt skribenten långsiktigt säkra verksamheten.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse från Catarina Wahlgren (V)

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Skrivelsen anses besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

I en skrivelse om konsekvenserna av Covid-19 pandemin för Psoriasisföreningens verksamhet i Region Stockholm framför Catarina Wahlgren (V) att anpassningen till regionala och nationella restriktioner relaterade till att minska smittspridning har lett till att vårdgivarens kapacitet reducerats till att vårdtillfällen minskat mellan 10 och 50 procent för vårdgivaren. Catarina Wahlgren (V) skriver dessutom att vårdgivaren varslat samtliga medarbetare med risk för konkurs, vilket skulle innebära att vårdgivarens fem mottagningar läggs ned. Catarina Wahlgren (V) konstaterar att Region Stockholm inte avser att kompensera enskilda

vårdgivare ekonomiskt för utebliven vård och att patienter i behov av vård ska vända sig till andra vårdgivare i Region Stockholm. Catarina Wahlgren (V) skriver att detta skulle innebära att helhetssynen på psoriasis som en systemsjukdom försvinner och att många patienter får längre resväg till mottagning för vård. Catarina Wahlgrens (V) förslag att säkerställa en enskild vårdgivares ekonomiska förutsättningar på en konkurrensutsatt marknad är att hälso- och sjukvårdsförvaltningen ska teckna ett så kallat IOP (idéburet-offentligt partnerskap) med Psoriasisföreningen.

Överväganden

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har i uppdrag att utveckla och förvalta avtal inom flera specialistområden, däribland dermatologi. Dessa avtal regleras inom ramen för Lagen om Valfrihetsystem (LOV). Inom dermatologi ingår flera olika sjukdomstillstånd och därmed diagnoser, flera med likartad behandling och symtomatologi, där psoriasis utgör en diagnos och patientgrupp.

I Region Stockholm erbjuds hudsjukvård inom husläkarverksamhet, specialiserad vård samt inom slutenvård. För patienter som idag är i behov av specialistläkare inom dermatologi krävs remiss från exempelvis husläkare, detta ska erbjudas när patienten är utredd och omhändertagen inom ramen för husläkaravtalet. För patientgruppen med psoriasis är remisskravet exkluderat, vilket innebär att patienter kan behandlas på specialistmottagning inom vårdval specialiserad hudsjukvård utan att ha utretts inom vårdval husläkarverksamhet med basal hemsjukvård eller bedömts av specialistläkare i dermatologi.

Catarina Wahlgren (V) beskriver vilka konsekvenser som skulle drabba patienter i händelse av att psoriasisföreningen skulle avsluta sina avtal med Region Stockholm. Gällande fotvård ingår det inte inom ramen för uppdraget specialiserad hudsjukvård, uppdraget ingår i vårdval fotvård fram till och med 2022-01-01. Från och med 2022 ingår fotvård i vårdval husläkarverksamhet med basal hemsjukvård.

I skrivelsen från Catarina Wahlgren presenteras jämförande statistik som visar antalet vårdkontakter för Psoriasisföreningen. Hälso- och sjukvårdsförvaltningens genomlysning av inrapporterad statistik visar att 1460 av 2983 patienter genomförde 14 eller färre ljusbehandlingar 2019 (9883 vårdbesök). Socialstyrelsens behandlingsrekommendationer stipulerar ett minimum om 15 behandlingar per behandlingsserie.

Med utgångspunkt i ett långsiktigt vårdutbud och Socialstyrelsens behandlingsriktlinjer för vård vid psoriasis (Socialstyrelsens artikel 2019-3-11) genomför hälso- och sjukvårdsförvaltningen en revidering av förfrågningsunderlaget (avtalet) inom vårdval specialiserad hudsjukvård. Förutom att vården fortsättningsvis ska bedrivas enligt vetenskap och beprövad erfarenhet ingår det i förvaltningens arbete att se över avtalet för att säkra kostnadseffektivitet. Inriktningen i revideringsarbetet är att den specialiserade hudsjukvården i Region Stockholm ska vara en patientsäker och jämlik vård där vården ska erbjudas på lika villkor, i rätt tid, på rätt vårdnivå till rätt kostnad. Patienter i behov av vård, oavsett vårdnivå eller diagnos, ska erbjudas patientsäker och jämlikvård. Hälso- och sjukvårdsförvaltningens uppdrag är inte att säkerställa enskilda vårdgivares framtida verksamhet. Det långsiktiga vårdutbudet i Region Stockholm kommer att prioriteras för att säkerställa jämlik vård även i framtiden. När vård har konkurrensutsatts via LOV så ska likabehandling av vårdgivare säkras. Detta gäller för alla vårdgivare med avtal inom samma LOV/vårdvalsområde.

Förvaltningen har i linje med uppdraget inte sett över ändring av avtalsform för reglering av den öppna specialiserade hudsjukvården. När nya avtal utvecklas gör förvaltningen bedömning av vilken avtalsform som är ändamålsenlig. Förvaltningens bedömning lutar sig på det inriktningsbeslut för val av avtalsform som tagits av hälso- och sjukvårdsnämnden HSN 2016-2522, som säger att

”Vårdval är speciellt lämpligt när:
- det finns ett behov av att öka patienters möjlighet att göra reella val
- det finns ett behov av att främja mångfalden av vårdgivare
- det finns ett behov av flexibilitet i uppdrag under avtalsperioden

Upphandling är speciellt lämpligt när:
- valmöjligheter för patienter är begränsade
- det finns behov av att styra utbudet geografiskt
- kostnadskontroll är svår att åstadkomma med andra avtalsformer
- kraven på investeringar och utrustning för att driva vården är hög”

Beslutet anger att alla avtalsformer bör omprövas med jämna mellanrum och vid behov ändras för att möta förändringar i omvärlden, medicintekniska utvecklingen eller ändrade patientbehov.
Mot bakgrund av regiondirektörens tjänsteutlåtande 2021-06-24 (RS 2020-0788) om att Region Stockholm bör avvakta med att utarbeta en regional strategi för IOP eller inventering av lämpliga sådana till dess att

Regeringskansliet behandlat den senaste utredningen Idéburen välfärd och analyserat de EU-rättsliga förutsättningarna för en eventuell ny lagstiftning gällande IOP, är förvaltningens bedömning att inte utreda frågan gällande IOP för Psoriasisföreningens verksamhet.

Johan Bratt
Tf. Hälso- och sjukvårdsdirektör

Lena Hanberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Johan Bratt, 2021-09-30

Region Stockholm

HSN 2021-05-25

Vänsterpartiet **SKRIVELSE**

Skrivelse av Catarina Wahlgren angående IOP-avtal med Psoriasisföreningen i Stockholms län.

Psoriasisföreningen i Stockholms län (PSOa) har funnits sedan 1970- talet. Man erbjuder vård med helhetsperspektiv på fem geografiskt spridda mottagningar i regionen. Det handlar bland annat om medicinsk ljusterapi och fotvård. Under pandemiåret 2020 har mottagningarna varit tvungna att ställa om till tidsbokade besök (från drop-in) och har inte heller kunnat ta emot patienter i den utsträckning man annars har gjort. Vårdproduktionen har tvingats ställa om för att möta de stränga krav på smitt- och patientsäkerhet som gäller under pandemin. Antalet vårdtillfällen har minskat mellan 10-50% och det har lett till ekonomiska bekymmer. I mars månad varslade föreningen samtliga medarbetare, vilken innebär en risk för att fem psoriasismottagningar i region Stockholm läggs ned.

Psoriasisföreningen har 33 sjuksköterskor, undersköterskor och medicinska fotvårdsterapeuter anställda. 18 läkare, varav 17 dermatologer, en del med forskningsuppdrag, är knutna till vårdmottagningarna. Mottagningarna är sjuksköterskestyrda med vårddelegation av läkare. Av samtliga vårdtillfällen är 4-6% läkarbesök. Organisationslösningen innebär en effektiv och utifrån hälsoekonomiska faktorer, billig vård för Region Stockholm. Psoriasisföreningen är även Sveriges enskilt största aktör inom invärtes läkemedelsbehandling. 1277 patienter har systemisk- och/eller biologisk behandling. Nästan 1000 av dessa är registrerade i PsoReg.

Idag har Psoriasisföreningen 18 UVB och UVA boxar och sju hand- och fot UVB. Vid inköp kostar dessa ca 400 tkr. Servicekostnad per år uppgår till ca 60 tkr. Att byta ljusrör på en box kostar ca 75 tkr. Bucky finns på fyra mottagningar, inköp av Bucky kostar ca 500 tkr.

Lite jämförande statistik:

-	2018	2019	2020
Antal patienter	6 050	6 183	5 392
Antal vårdtillfällen totalt	89 438	87 343	64 490
Varav Medicinsk ljusbehandling	54 448	- 50 845	- 38 302
Varav Bucky	Ej rapporterat	1 731	1 426

Invärtes läkemedels-behandling	1 050	1 150	1 277
Remisser	3 034	3 213	2 576

De flesta remisser skrivs av: Privata hudläkare 71%, Sjukhus 20%, Vårdcentraler 8,5%, ”App” läkarmottagningar (digitala) 0,3%. Värt att notera är att läkare även skriver remisser till Psoriasisföreningens mottagningar för atopiska eksem, bland annat hos barn, som anses få god hjälp av de olika behandlingarna.

När Psoriasisföreningen lyft sina ekonomiska bekymmer till regionen har man fått till svar att regionen inte kan kompensera för dessa och att de 5400 patienterna vid en eventuell konkurs, kan vända sig till mottagningar inom vårdval hud för hudvård och till vårdcentralen för fotvård. Detta innebär att en sammanhållen vård för patientgruppen slås sönder och patienterna tvingas till fler vårdkontakter. Det innebär att helhetssynen på Psoriasis som en systemsjukdom och inte som en hudsjukdom försvinner samt att många patienter får långa resvägar för behandling. Vårdval hud har inte lyckats etablera mottagningar i t ex Södertälje och i Norrtälje är hudmottagningen stängd till och från i brist på läkare. Behandlingen är beroende av regelbunden och tät upprepning för god effekt, vilket blir svårt med långa resor. Vården för gruppen försämras på ett sätt som vi i Vänsterpartiet inte anser acceptabelt.

IOP, Idéburet-offentligt partnerskap, är möjligt att upprätta för verksamheter som inte är vinstdrivande och inte konkurrerar med annat vårdutbud på samma villkor. Vi anser att Psoriasisföreningens mottagningar har ett helhetsperspektiv på psoriasispatienten som inte ryms inom Region Stockholms vårdvalsmodell. Det borde av den anledningen vara möjligt att säkra dess verksamhet i hela regionen med ett IOP-avtal.

Vänsterpartiet föreslår:

Att förvaltningen skyndsamt får i uppdrag att teckna ett IOP-avtal med Psoriasisförbundet för att långsiktigt säkra den viktiga verksamheten.